

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΕΡΗΜΗ-ΛΑΟΝΙΝ ΤΟΥ ΠΟΡΑΚΟΥ, 2014

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανακοινώνει τη λήξη της φετινής (2014) ανασκαφικής έρευνας στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου που διεξήχθη από την Ιταλική Αρχαιολογική Αποστολή στην Ερήμη (Universita degli Studi di Firenze). Οι φετινές έρευνες διήρκησαν από τις 21 Ιουλίου μέχρι τις 18 Αυγούστου 2014.

Η κατοίκηση στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου περιλαμβάνει δύο ξεχωριστές φάσεις με σειρά σχετικών υπο-περιόδων που χρονολογούνται από τη Μέση Εποχή του Χαλκού μέχρι τις απαρχές της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (ΠΕΧ ΙΙΙ/ΜΕΧΙ – ΥΕΧΙ). Η θέση στη συνέχεια κατοικήθηκε περιστασιακά κατά την ύστερη Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο μετά από μακρά περίοδο εγκατάλειψης. Οι έρευνες του 2014 επικεντρώθηκαν σε τρεις σημαντικές περιοχές, διαφορετικού χαρακτήρα η κάθε μια: στην Περιοχή Α στην κορυφή του λόφου όπου εντοπίστηκε εκτεταμένο σύμπλεγμα εργαστηρίων, στην Περιοχή Β, οικιστικού χαρακτήρα και στην Περιοχή Ε που περιλαμβάνει το νότιο νεκροταφείο. Οι ανασκαφές στο εργαστηριακό σύμπλεγμα είχαν ενδιαφέροντα αποτελέσματα και παρουσίασαν νέα στοιχεία για την αρχιτεκτονική, τις τεχνικές οικοδόμησης και τη στρωματογραφία της Εποχής του Χαλκού στην περιοχή αυτή. Στο σημείο αυτό, το εργαστήριο απλώνεται σε μια περιοχή 30Χ30 μέτρων η οποία βρίσκεται υπό διερεύνηση. Μια περιοχή υπαίθριων εργαστηρίων εντοπίστηκε στο ανατολικό τμήμα του συμπλέγματος ενώ διερευνήθηκαν και δύο μεγάλα, ορθογώνια τμήματα στη δυτική και ανατολική πτέρυγα του χώρου, όπου αποκαλύφθηκε ένα αλώνι η επιφάνεια του οποίου αποτελείται από έναν μεγάλο λίθο, σύστημα με άξονα και εξαρτήματα κλειδώματος. Όλα τα κατάλοιπα βρέθηκαν στην αρχική τους θέση αφού οι τοίχοι είχαν καταρρεύσει ξαφνικά, καλύπτοντάς τα. Οι ανάλυση των βοτανολογικών καταλοίπων μαζί με στοιχεία που φανερώνουν βιοτεχνικές ασχολίες (λεκάνες, αγωγοί) και αντικείμενα (σφοντύλια, χρηστικά αγγεία με προχοές, αποθηκευτικά αγγεία) ενισχύουν τη υπόθεση ότι στο σύμπλεγμα αυτό διεξάγονταν εργασίες σχετικές με την υφαντουργία και τη βαφή υφασμάτων.

Οι έρευνες στην πρώτη, χαμηλότερη αναβαθμίδα της Περιοχής Β, που αποτελεί την οικιστική περιοχή, έφεραν στο φως τα θεμέλια ενός συμπλέγματος που φαίνεται να είναι και αυτό οικιστικού χαρακτήρα (20Χ15 μέτρα). Διερευνήθηκε σειρά από πέντε στεγασμένες οικιστικές μονάδες (1-3, 5, 7) οργανωμένες γύρω από ανοικτές ορθογώνιες εσωτερικές αυλές (Αυλές 4, 6) εξοπλισμένες με μικρές εργαστηριακές εγκαταστάσεις (βάσεις αγγείων και λεκάνες λαξευμένες μέσα στον ασβεστολιθικό φυσικό βράχο). Η ανάλυση της στρωματογραφίας στη Μονάδα 3 φανέρωσε δύο φάσεις κατοίκησης κατά τη Μέση Εποχή του Χαλκού, σύγχρονες με το εργαστηριακό σύμπλεγμα στην κορυφή του λόφου.

Η νότια περιοχή του νεκροταφείου (Περιοχή Ε) απλώνεται πάνω από σειρά αναβαθμίδων που κλίνουν προς τα ΝΑ του οικισμού. Η ομάδα των τάφων περιλαμβάνει λαξευτούς λακκοειδείς και θαλαμωτούς τάφους σύγχρονους με τον οικισμό. Φέτος, ανασκάφηκαν δύο τάφοι με ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά στοιχεία και ενδείξεις για ασυνήθιστα ταφικά έθιμα.

Ο λακκοειδής τάφος 427 φαίνεται να λειτουργούσε ως οστεοφυλάκιο. Ο θαλαμοειδής τάφος 428 (Εικ. 1) περιείχε πολλαπλές ταφές και τα σκελετικά κατάλοιπα είχαν τοποθετηθεί αποκλειστικά σε ένα τμήμα του ταφικού θαλάμου μετά την αρχική ταφή του νεκρού, πιθανόν ως μέρος μιας συγκεκριμένης ταφικής πρακτικής. Όσον αφορά στα ταφικά κτερίσματα, στον τάφο αυτό βρέθηκε πλούσιο σύνολο κεραμικών αγγείων: κύπελλα, οινοχόες, κλειστά αγγεία με πλαστική και εγχάρακτη κόσμηση όπως και αριθμός πήλινων σφοντυλιών με κόσμηση, χάνδρες λίθινες και μια ακέραιη λεπίδα εγχειριδίου (μαχαιριού). Στο σύνολο αυτό υπάρχουν και αγγεία που πιθανόν να προέρχονται από την κεντρική και δυτική Κύπρο που χρονολογούνται από τις αρχές μέχρι τα τέλη της Μέσης Εποχής του Χαλκού, γεγονός που επιβεβαιώνει τη μακρά διάρκεια χρήσης του θαλάμου αυτού για την ταφή των νεκρών.

Η φετινή ερευνητική ομάδα αποτελείτο από αρχαιολόγους από το Πανεπιστήμιο του Τορίνο, τέσσερις ανθρωπολόγους και πέντε συντηρητές από το Πανεπιστήμιο του Τορίνο και της Φλωρεντίας. Μια ομάδα από τρεις τοπογράφους από το Ge.Co. Institute (Ιταλία) διεξήγε χαρτογράφηση του οικισμού και των τάφων με laser scanning.

Εικ. 1.